

Newspaper : Naew Na	Date: 12 April 2015
'HEADLINE' : นกกระเต็นปักหลัก (Pied Kingfisher)	Page: 6
Section : กีฬา	Column Inch : 45
Circulation : 100,000	PR Value : 101,250

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย

วิทยาศาสตร์

สำหรับเยาวชน

นกกระเต็นปักหลัก (Pied Kingfisher)

นกกระเต็นปักหลัก (Pied Kingfisher) มีชื่อทางวิทยาศาสตร์ว่า *Ceryle rudis* เป็นนกประจำถิ่นที่มีขนาดเล็ก มีปริมาณปานกลาง พบได้บ่อยเกือบทุกภาค ยกเว้นภาคใต้และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ขนาดวัดความยาวจากปลายปากจรดปลายหางประมาณ 30 ซม. ลักษณะโดยทั่วไป ที่หัวมีหงอนสั้นๆ สีดำมีลายขีดสีขาว ปากสีดำสนิทใหญ่และยาว จากโคนปากพาดยาวเลยหางตาทั้งสองข้างไปยังท้ายทอยมีสีขาว จากต้นคอจนถึงหลังสีดำมีลายขีดเป็นเกล็ดปลาสีขาว ช่วงใต้คางถึงอกบนสีขาว บริเวณอกถ้าเป็นตัวผู้จะมีแถบสีดำใหญ่พาดรอบอก และมีแถบดำเส้นเล็กอีกหนึ่งแถบอยู่ด้านล่าง แต่ตัวเมียมีแถบสีดำใหญ่แถบเดียวและแบ่งครึ่งตรงกลางไม่มาชนกัน

ส่วนท้องถึงกันสีขาว และมีลายขีดสีเทาออกดำเป็นบังเล็กละเอียดข้างลำตัว ปีกสีดำตรงกลางปีกมีแถบสีขาวที่ขอบปีกถึงปลายปีกสีดำ หางสีดำมีแถบสีขาวตรงกลางหางและปลายหาง ขาและนิ้วเท้าสีดำสนิท

โดยทั่วไปแล้วเราจะพบเห็นนกกระเต็นปักหลักอาศัยหากินตามลำพัง นอกจากเป็นช่วงฤดูผสมพันธุ์จะพบเป็นคู่ มันมักจะเกาะกิ่งไม้แห้ง หรือตอไม้ อยู่ตามแหล่งน้ำ อาหารเป็นพวกปลา กบ เขียด คี๊ดเต็น แมลงปอ แมงมุมที่เกาะอยู่ตามผิวน้ำ รวมทั้งพวกปูและสัตว์น้ำบางชนิดอื่นๆ อีกด้วย เมื่อมีเหยื่อ มันจะพุ่งตัวปักลงไปในน้ำคาบเหยื่ออย่างรวดเร็ว แล้วขึ้นมากะเนาะบนกิ่งไม้ เอาเหยื่อมาฟาดกับกิ่งไม้ แล้วกลับด้านเหยื่อให้ส่วนหัวของเหยื่อหันเข้าปากเพื่อกินลงคอได้อย่างง่ายดาย

ช่วงฤดูผสมพันธุ์ของนกกระเต็นปักหลักอยู่ในราวเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนพฤษภาคม นกชนิดนี้จะทำรังอยู่ในอาณาบริเวณเดียวกัน เป็นกลุ่มใหญ่ ซึ่งจะช่วยเหลือซึ่งกันและกัน นกทั้งสองเพศจะช่วยกันสร้างรัง โดยการขุดดินให้เป็นโพรงอยู่ตามริมตลิ่งของแม่น้ำลำคลอง วางไข่ครั้งละ 4-6 ฟอง ทั้งคู่จะผลัดกันฟักไข่อยู่ราว 18-20 วัน จนลูกนกออกจากไข่ แต่จะยังไม่มีความแข็งแรงพอและแม่นกจะผลัดกันนำอาหารมาป้อนและเลี้ยงดูประมาณ 25-28 วัน จนลูกนกมีขนเต็มตัว และแข็งแรงดีแล้ว พร้อมทั้งจะออกหัดบินจนคล่องแคล่วจึงทิ้งร้างจากไป

ปัญญาพร ศรีบุญช่วย
ฝ่ายเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อมและทรัพยากร
สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.)